

Kuopion kaupungin Etelä-Kallaveden saariston virkistyspalveluiden kunnostus ja kehittäminen osana kansallista kaupunkipuistoa

Kuopion kaupunki hakee ympäristöministeriöltä kunnostus- ja kehittämisavustusta Kuopioon vuonna 2017 perustetun kansallisen kaupunkipuiston Etelä-Kallaveden saariston luonnonhoitotoimiin ja ulkoilu- sekä virkistyspalveluiden kunnostushankkeiden toteuttamiseen. Avustus on erityisen tarpeellinen koronaepidemian aikaansaaman, ulkoilu- ja virkistyspalveluihin kohdistuvan käyttöpaineen vuoksi. Avustuksen hakemisen perusteluina on lisäksi se, että sen kautta kaupunki voi tiukassa taloustilanteessa keskeisesti edistää kansallisen kaupunkipuiston erityisarvojen suojelua ja hoitoa. Kuopion kansallisen kaupunkipuiston saariston kohteet ja virkistyspalvelut on vastikään kartoitettu ja niissä on todettu olevan runsaasti korjausvelkaa.

Kuopion kansallinen kaupunkipuisto on perustamisjärjestyksessään yhdeksäs ja se on pinta-alaltaan suurin kansallinen kaupunkipuisto. Puiston pinta-ala on noin 7300 hehtaaria ja alueen erityistä piirrettä kuvaa se, että pinta-alasta merkittävin osa eli noin 6800 hehtaaria on Etelä-Kallaveden vesialuetta lukuisine saarineen. Saaristo on kaupunkilaisten kovasti suosimaa ympärivuotista virkistyskäyttöaluetta. Saaristossa retkeillään, marjastetaan ja sienestetään. Saaristossa olevia virkistys- ja taukopaikkoja käyttävät myös lukuisat vapaa-ajan kalastajat ja kesäisin myös matkailijat.

Etelä-Kallaveden saaret ovat alueena pääosin rakentamatonta ja siellä on myös arvokkaita luontoalueita. Luonnonsuojelualueiksi on saaristoalueella rauhoitettu noin 85 saarta ja luotoa. Valtaosa kansallisen kaupunkipuiston saaristosta kuuluu myös Keski-Kallaveden Natura-alueeseen (FI0600036), joka on niin luonto- kuin lintudirektiivin perusteella suojeltava alue (SAC/CPA).

Saariston virkistyspalvelut, niiden nykytila ja kehittämistarpeet on kartoitettu projektityönä Kuopion kaupungin metsät ja vesialueet -yksikön toimesta kesän ja syksyn 2020 aikana. Projektissa tarkasteltiin noin 90 Etelä-Kallaveden saarikohdetta ja niissä olevien ulkoilu- ja virkistyspalveluiden parantamistarpeita. Projektin lopputuloksena syntyi Etelä-Kallaveden saariston virkistyspalveluiden perusselvitys ja kehittämissuunnitelmaraportti, joka toimii pohjana niin käsillä olevaa ympäristöministeriön kunnostusavustuksen hakuprosessia kuin Kuopion kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelman laadintaa ajatellen. Hoito- ja käyttösuunnitelman laadinta on Kuopion osalta vielä alkuvaiheessa. Erityisavustusta voi ympäristöministeriön kuulutuksen mukaan hakea kuitenkin myös kaupungit, joissa kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelmaa ei ole vielä laadittu tai suunnitelman hallinnollinen käsittely on kesken.

Kyseinen Etelä-Kallaveden saariston perusselvitys ja kehittämissuunnitelma pitää sisällään saarikohteiden inventoinnin maastossa, sidosryhmien haastatteluja sekä varsinaisten tulosten raportoinnin.

19.11.2020

Selvityksen laatimisesta on vastannut metsät ja vesialueet yksikössä toiminut projektityöntekijä Mikael Halme. Raportti on esitetty hankesuunnitelman liitteenä 1.

Raportissa esitetyt kehittämistoimenpiteet on käyty metsät ja vesialueet henkilöstössä läpi erityisesti saaristokohteiden kunnossapidosta vastaavien monikäyttömetsureiden paikallis- ja asiantuntevasta hyödyntäen. Monikäyttömetsurit vastaavat saariston kohteiden polttopuuhuollosta ja taukopaikkarakenteiden kunnossapidosta, joten heillä on paras asiantuntemus saariston virkistyspalveluiden käyttövolyymista ja parantamistarpeista. Heidän asiantuntemuksensa avulla raportissa esitettyjä parantamistarpeita on jalostettu edelleen siten, että varsinaisesti kunnostettaviksi tarkoitetut kohteet ja Etelä-Kallaveden saariston tulevaisuuden painopisteet on saatu selville.

Esitetyillä toimenpiteillä tähdätään saariston saavutettavuuden parantamiseen lisäämällä laitureita ja poijuja retkeilijöiden käyttöön. Lisäksi tavoitteena on edistää esteettömyyttä muuttamalla kaksi nykyistä retkikohdetta esteettömyyskriteeristön täyttäviksi kohteiksi. Nykyisten nuotiopaikkojen nuotiokehien ja tulisijojen parantamisella sekä huussien ja polttopuusuojien lisäämisellä suojellaan herkkää saaristoluontoa. Näillä laatutason noston toimenpiteillä retkeilijöiden käyttöpaine kohdistuu nykyistä paremmin peruskunnostettaville kohteille, jolloin esimerkiksi luvattomien nuotiopaikkojen ilmestyminen ja käyttö vähenevät. Uusia taukopaikkoja perustamalla saariston virkistyskäyttöä saadaan hajautettua laajemmalle alueelle, joka osaltaan vähentää muihin taukopaikkoihin kohdistuvaa ja lisääntynyttä virkistyskäyttöpainetta.

Etelä-Kallaveden rikkonainen saaristo on valtakunnallisestikin merkittävää vesi- ja lokkilinnuston elinaluetta, koska saaristo ja lintuluodot tarjoavat lukuisia vaihtoehtoisia pesimäpaikkoja linnuille. Muutamassa saareissa pesii myös sääksi, jonka pesimisolosuhteita halutaan edelleen parantaa rakentamalla Kuikkaluodoille saariston alueen kolmas sääksen tekopesä. Tekopesän rakentamisella pyritään tukemaan sääksen pesintää ja sitä kautta parantamaan luonnon monimuotoisuutta.

Yhtenä kehittämiskokonaisuutena on lisäksi kansallisen kaupunkipuiston saariston opastuksen parantaminen, jonka tavoitteena on helpottaa retkeilijöiden liikkumista ja virkistyspalveluiden saavutettavuutta saariston alueella. Tämä osaltaan tukee saaristoluonnon suojelun tavoitteita, kun retkeilijöitä opastetaan nykyistä tehokkaammin virallisten taukopaikkojen käyttöön.

Seuraavassa on esitetty Etelä-Kallaveden saariston virkistyskäytön parantamistoimenpiteiden hankesuunnitelma. Hankesuunnitelmassa on esitetty konkreettiset virkistyspalveluiden korjaustoimenpiteet ja niiden kustannusarvio. Kustannukset on arvioitu karkealla tasolla, mutta arviointi on riittävä kaupunkipuistojen kunnostus- ja kehittämisavustuksen hakemiseksi. Työkustannukset on arvioitu hieman keskimääräistä kirvesmiehen tuntihintaa (46-60 €) alhaisemmaksi,

19.11.2020

sillä osa parantamis- ja korjaustoimenpiteistä on toteutettavissa Kuopion kaupungin metsätoimiston monikäyttömetsureiden työpanosta hyödyntäen. Osittain käytämme myös ulkopuolisia urakoitsijoita kohteiden rakentamisessa.

On huomioitava, että hankesuunnitelman mukainen kustannusarvio sisältää vain arviot niin materiaali- kuin työkustannuksista. Hankkeesta on tehty erillinen kustannuserittely avustushakemuslomakkeessa esitettyjen esitetietojen mukaisesti jaoteltuna. Tämä kustannusjaottelu pitää sisällään muita hankkeen aikaisia sivukuluja kuten henkilöstösivukulut, muut menot ja yleiskustannukset. Näin ollen hankesuunnitelmassa esitetty kustannusarvio ja em. kustannuserittely poikkeavat toisistaan.

Etelä-Kallaveden saariston virkistyspalvelujen parantamis- ja korjauskohteet

Saariston virkistyspalveluiden korjaustoimet ja alustavat kustannusarviot on listattu alla. Kohteet on esitetty myös hankesuunnitelman liitekartalla (Liite 2).

1. Uusittavat tai kokonaan uudet nuotiopaikat (nuotiokehän/-vanteen uusiminen)

SAARIKOHDE	TARVITTAVA NUOTIOKEHIEN MÄÄRÄ (KPL)
TUOMAANSALO	2
SOIKELO-KOISTI	1
LÄPISAARET	1
KUUSI-KOISTI	1
KAKSSALMISET	2
IIVARINSALO	4
YHTEENSÄ	11

Yhden nuotiokehän varusteisiin kuuluu maahan upotettava metallivanne ja paistamiseen tarkoitettu valurautainen tuettu paistokehikko ja rutilä. Tällaisen varustuksen yksikköhinnaksi arvioidaan 200 €, jolloin nuotiokehien kokonaiskustannus on 2 100 €. Lisäksi nuotiopaikoissa olevien istuinpuiden uusinta tarpeellista yhteensä viidessä kohteessa. Näiden uusimiseen tarvitaan noin 100 metriä puutavaraa/istuinlankua, jonka kustannus on noin 3€/m eli 300 €. Nuotiokehien uusiminen on siten materiaaleiltaan noin 2 500 €:n kustannus. Työn osuudeksi arvioidaan tavarankuljetuksiin/matkoineen kuusi työpäivää eli arviolta 48-50 h. Kahden työmiehen panoksella nuotiokehien uusiminen vie siten noin 100 h. 40 €:n tuntihinnalla työkustannukset ovat noin 4 000 €. **Nuotiokehien uusimisen kokonaiskulut ovat siten arviolta 6 500 €.**

2. Kuivakäymälät ja niiden käytettävyyden parantaminen

3 kpl uusia kuivakäymälöitä (Kuusi-Koisti, Hauto-Koisti ja Iivarinsalo). 300 l EkoRoope jätesäiliön hinta on noin 600 € kpl. Lisäksi huussirakennukset elementteinä, jonka yksikkökustannus on noin 1 900 €. Yhden käymälän materiaalien hinta on siten noin 2 500 €. Kolme käymälää maksaa noin 7 500 €. Käymälöiden pystytykseen arvioidaan menevän yhteensä noin 70 h, jolloin työkustannus on kahden työmiehen osalta 70 €/t. Käymälöiden asennuskulut ovat siten noin 4 900 € ja **kokonaiskustannukset käymälöiden uusimisesta ovat 12 400 euroa.**

Kuivakäymälöiden tyhjennysväliä voidaan oleellisesti pidentää hankkimalla huusseihin metallisia jätesäiliön sisällön tasaavia levittämiä, jotka ovat asiakkaiden käden ulottuvilla. Hankitaan levittämiä kohteisiin yhteensä 50 kpl. Yhden levittimen hinta on arviolta 40 €, joten yhteensä kustannukset ovat noin **2 000 euroa.** Levittimet voidaan jakaa kohteisiin normaalin ylläpitotyön yhteydessä, jolloin erillisiä kuluja ei synny.

3. Jäteastiat

Saariston roskaantumisen vähentämiseksi on tarve hankkia viisi uutta jätesäiliötä. Säiliöitä tarvitaan käytännössä seuraavasti: Iivarinsalo 2 kpl, Hietasalo 1 kpl, Kuusi-Koisti 1 kpl ja Hauto-Koisti 1 kpl. Yhden säiliön kustannus on noin 300 €, jolloin materiaalikustannukset ovat **1 500 €.** Säiliöt ovat metallisia elementtiastioita, joiden etuseinä on avattava. Säiliöiden paikalleen asennus voidaan toteuttaa kaupungin omana työnä tulipaikkojen polttopuuhuollon yhteydessä.

4. Kevyet polttopuusuojarakenteet

Saarikohteiden laatutasoa voidaan nostaa rakentamalla polttopuiden suojaamiseksi ja kuivana pysymiseksi kevyitä pulpettikattoisia polttopuusuoja sellaisen nuotiopaikkojen yhteyteen, missä ei nykyisin ole liiteriä. Näitä on arvioitu tarvittavan yhteensä kuuteen kohteeseen (mm. Kakssalmiset, Hätinä, Soikelo-Koisti ym.). Tällaisten kevyiden rakenteiden yksikköhinnaksi arvioidaan 350-500 €, jolloin materiaalien kokonaiskustannukset ovat enintään noin 3 000 €. Polttopuusuojausten asennukseen arvioidaan menevän aikaa noin 96 h. Kahden työmiehen voimin tehtäessä polttopuusuojausten asennuskustannukset ovat siten noin 3 360 €, jolloin kokonaiskustannuksiksi muodostuu noin **6 360 €.**

5. Uudet taukopaikkarakenteet

Etelä-Kallaveden saariston virkistyskohteiden perusselvityksen kautta saatujen tietojen pohjalta olemme arvioineet, että Iso-Mietin saarella on tarvetta parantaa saaren virkistyskäyttömahdollisuuksia. Saareen esitetään rakennettavaksi uusi laavu tulipaikkoineen. Kohteeseen tarvitaan myös polttopuuliiteri ja kuivakäymälä. Laavu ja puuliiteri rakennetaan mahdollisuuksien mukaan mittatilaustyönä hirsipuista aikuisopiskelutyönä ja niiden rakentaminen/pystytys materiaaleineen

19.11.2020

maksavat yhteensä arviolta 15 000 €. Kustannuksessa on mukana maapohjan tasaaminen, murskeen levitys ja hirsikehikoiden pystytys. Kuivakäymäläelementin yksikköhinta on lisäksi noin 2 500 €. Kohteen kokonaisrakentamisessa tulee huomioida myös materiaalien kuljetukset ja laavun katon rakentaminen erillisenä työnä. Kuljetuskustannukset ovat vesitiekuljetuksena merkittävä lisäkustannus, joka riippuu kuljetuskalustosta ja kuljetusmatkan pituudesta. Tässä vaiheessa kustannuksiksi arvioidaan 5 000 €. Pohjan tasaus ja laavun katon rakentaminen vievät arvioilta 64 h ja työkustannuksia syntyy noin 2 560 €. Näin ollen **Iso-Mietin taukopaikan rakentamisen kokonaiskustannukseksi arvioidaan noin 25 060 €.**

Perusselvityksessä tuli myös ilmi, että Hietasalon käyttöä tulisi monipuolistaa siten, että saarella olisi mahdollista järjestää isompia tapahtumia matkailuryhmille tai tilausasiakkaille. Kohteeseen esitetään rakennettavaksi noin 40 hengelle mitoitettu kota, jossa on ruuanlaittomahdollisuus sekä tilaa järjestää pientä ohjelmaa. Kodan rakentamisen myötä Hietasalon mahdollisuudet myös talvikäytössä paranevat. Tällaisen kodan rakentaminen toteutetaan mittatilaustyönä ja kodan tarkkaa toteuttamiskustannusta on vaikea arvioida. Muiden toteutettujen laavuhankkeiden perusteella 40 hengen hirsikodan arvioidaan maksavan noin 47 000 €. Tästä materiaalin osuudeksi arvioidaan noin 22 000 € työn osuudeksi vastaavasti loput 25 000 €.

6. Saaristossa olevien polkujen yhtenäistäminen, opastus ja infotaulut

Hietasalon ja Iivarinsalon saaret ovat kooltaan sen verran suuria, että saariin on muodostunut polustoa, jonka yhtenäistäminen ja opastus nostavat merkittävästi saarten virkistyskäytön tasoa nykyisestä. Polkujen yhtenäistäminen ja reittiopasteet helpottavat löytämään saarissa olevat muut taukopaikkakohteet ja niiden toteuttaminen on varsin pienillä toimenpiteillä tehtävissä. Molemmissa saarissa olemassa olevaa ja yhdisteltävää polustoa on noin 2 km, jolloin polkujen yhteispituus on noin 4 km. Reittiopasteiden ja infokarttojen asentamisen lisäksi polkuja on osittain raivattava kasvillisuudesta puhtaaksi. Karkean arvion mukaan polkujen perustamiskustannukset ovat enintään noin 1 000 € reittikilometriä kohden, jolloin parantamiskustannuksiksi arvioidaan **4 000 €**. Kustannus pitää sisällään polkujen raivauksen, opasteiden ja infotaulujen valmistuksen sekä asennuksen.

7. Uudet laiturit ja poijut

Saariston virkistyspalveluiden kartoitusaineiston/-raportin mukaan rantautumismahdollisuuksia saariston kohteissa tulee parantaa seuraavasti:

- Hietasalo: Saaren eteläpuolelle noin 25 metriä pitkä, rannanmyötäinen laituri neljällä betoniponttoonilla. Laituriin 5 kpl poijuja

19.11.2020

- Pitkä-Hakku: kahdella betoniponttoonilla kelluva rannanmyötäinen laituri (laiturin pituus väh. 10 m). 2 kpl poijuja laituriin
- Tuomaansalo: kahdella betoniponttoonilla kelluva rannanmyötäinen laituri (pituus väh. 10 m). 2 kpl poijuja
- lisäksi Tuomaansaloon hankitaan melontalaituri
- Hätinä 2 kpl uusia poijuja

Uusien poijujen kustannus on noin 260 €/kpl, jolloin 11 poijua maksaa noin 2 860 €. Kuopion kaupungin satamatoimistosta on saatavilla käytöstä poistettuja valmiita laiturirakenteita, joita voimme osin hyödyntää. Näiden osalta muodostuu lähinnä vesiteitse tapahtuvia kuljetuskustannuksia ja laiturin kiinnitykseen tarvittavia työkustannuksia. Kuljetuskuluihin vaikuttaa oleellisesti kuljetuskalusto ja kuljetusmatkan pituus. Kuljetuksen kustannuksiksi arvioidaan tässä vaiheessa 5 000 euroa. Tuomaansalon melontalaiturin tarvikkeiden kustannukset ovat arviolta 1 500 €. Uusittavien rantautumisrakenteiden yhteenlaskettu kustannusarvio on näin ollen 5 360 euroa. Työtunteja laitureiden ja poijujen asennukseen sekä arvioidaan menevän 120 h. Melontalaiturin rakentaminen ja asennus kestää arviolta 45 h. **Rantautumisrakenteiden uusimisesta muodostuu kokonaiskustannuksiksi 9 360 € + (165*40 €) = 15 960 €.**

8. Esteettömyyden parantaminen

Etelä-Kallaveden saariston suosituin käyntikohde on Hietasalon saari, jonne järjestetään kesäisin kuljetuksia sisävesilaivoilla. Hietasalo on maastoltaan varsin tasaista hiekkarantaa ja sen tulisi olla mahdollinen käyntikohde myös liikuntarajoitteisille. Saaren esteettömyyden parantaminen on toteutettavissa varsin pienillä toimenpiteillä. Sisävesilaitaan pääsy ja ulostulo pyörätuolilla tai lastenrattaiden kanssa on jo nyt mahdollista, mutta itse Hietasaloon tarvitaan laivalaiturin päästä esteetön kävelysiltarakenne, jota pitkin voi siirtyä laavulle/keittokatokselle. Rakennettavan kävelysillan pituus on noin 55 metriä. Esteettömän rakenteen minimileveys on 1,2 metriä. Tarvittavan puutavaran hinnaksi arvioidaan karkeasti 6 000 €. Työkuluja kohteen rakentamisesta syntyy arviolta 80 h, jolloin kustannukset ovat 40 €:n tuntihinnalla 3 200 €. Hietasalon esteettömyysrakenteiden kokonaiskulut ovat näin ollen arviolta **9 200 €.**

Vastaavanlainen esteettömyyden parantaminen on toteutettavissa myös Etelä-Kallaveden Vatasen saareen, jonne on valmistunut uusi laavu tulipaikkoineen vuonna 2019. Saaren maasto saadaan pienin toimenpitein ominaisuuksiltaan sellaiseksi, että pyörätuolia käyttävä pääsee siirtymään venelaiturilta laavulle. Matka laiturilta laavulle on enintään 30 metriä ja rakennettavan kävelysillan puutavaran hinnaksi arvioidaan 3 000 €. Työtunteja sillan rakentamiseen arvioidaan menevän 50, jolloin työkustannus on vähintään noin 2 000 €. Vatasen

19.11.2020

esteettömyyskohde on näin arvioiden kokonaisuudessaan **noin 5 000 €:n kustannus.**

9. Muut parantamistoimet

Etelä-Kallaveden rikkonainen saaristo on valtakunnallisestikin merkittävää vesi- ja loppilinnuston elinaluetta, koska saaristo ja lintuluodot tarjoavat lukuisia vaihtoehtoisia pesimäpaikkoja. Muutamassa saarissa pesii myös sääksi. Sääksi on kunnioitusta herättävä suurehko petolintu, jonka esiintyminen Kallavedellä tuo oman lisänsä vesistön ja saariston virkistyskäyttöön. Sääksen pesimisolosuhteita halutaan edelleen parantaa rakentamalla Kuikkaluodoille sääksen tekopesä. Tekopesän kustannusarvio työkaluineen arvioidaan olevan **750 €**. Pesä voidaan toimittaa Kuikkaluodoille kaupungin omana työnä.

Etelä-Kallaveden saarissa on muutamia sellaisia taukopaikkakohteita, joiden käyttö on osoittautunut jäävän hyvin vähäiseksi. Syitä tähän voi olla mm. huonot rantautumismahdollisuudet sekä kohteen herkkyys kovalle tuulille. Haettavan avustuksen piiriin esitetään lisättäväksi tällaisten kohteiden purkamista ja alueen siistimistä ennalleen. Poistettavia tulipaikkoja on mm. Lämpisaarissa, Kakssalmisten saarissa ja Iso-Lohen saarissa. Kohteiden purkamiskustannuksiksi arvioidaan 48 h:n työpanoksella sekä mahdollisilla jätekeskuksen kuluilla (metallin loppusijoittaminen) noin **2 300 euroa**.

Saariston virkistyspalveluiden yhdeksi kehittämistoimenpiteeksi esitetään myös kohteiden saavutettavuutta parantavan opastuskokonaisuuden toteuttamista. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että kaupunkipuistoon sisältyvien Etelä-Kallaveden saariston virkistyskäyttöön tarkoitettujen saarten rantautumispaikkojen tai taukopaikkojen yhteyteen asennetaan selkeät opaskartat/infotaulut, jotka muodostavat yhtenäisen opastuskokonaisuuden. Näin retkeilijöiden on helpompi löytää tosiasiallisille tauko- ja tulipaikoille. Karttamateriaali on tarkoitus tuottaa ulkopuolisessa painatuskeskuksessa ja karttaa varten tarvittavat puiset tukirakenteet toteutetaan mahdollisuuksien mukaan ostopalveluna. Arviomme mukaan infokarttoja tarvitaan noin 50 kaupunkipuiston saarikohteeseen. Yhden taulun hinnaksi arvioidaan karkealla tasolla vähintään 250 euroa. Hinta pitää sisällään kartan painatuksen alumiinilevyille, puisten kehysten vaatiman materiaalin sekä opasteen paikalleen asennuksen. 50 kpl opas-/infotauluja maksaa siten arviolta **12 500 euroa**.

Saariston virkistyspalveluiden parantamiskohteet ja niiden kustannusarvio on esitetty yhteenvetona taulukossa 1. Kustannuksissa on arvioitu vain rakentamiskohteiden materiaalikulut sekä työ- ja kulkukustannukset. Muut hankkeeseen arvioidut kulut kuten sivukulut, kulutusmenot ja yleiskustannukset on laskettu erikseen kustannuserittelyyn, jonka pohjalta kaupunkipuiston kunnostus- ja kehittämisavustusta tosiasiallisesti haetaan. Kustannuserittely on esitetty hakemuksen liitteenä 3.

Kuopion kaupunki

Kaupunkiympäristö
Metsät ja vesialueet

19.11.2020

Taulukkoon 1 kootuissa työkustannuksissa on laskettu keskimääräinen tuntihinta kunkin korjauskohteen osalta erikseen siten, että laskelmissa on ns. yhteismitallistettu ulkopuolisen urakoitsijan sekä omana työnä tehtävien kaupungin monikäyttömetsureiden työ. Tämän vuoksi työkulut on laskettu 40 euron tuntihinnalla, mikä on keskimääräistä kirvesmiehen tuntihintaa hieman alhaisempi hinta. Kaikkiaan tarkoituksena on käyttää kaupungin omaa työvoimaa hankkeen aikana noin puolet ja ostaa ulkopuolelta vastaavasti puolet.

Taulukko 1: Kuopion kansallisen kaupunkipuiston Etelä-Kallaveden saariston virkistyspalveluiden parantamiskohteet ja niiden kustannusarvio

Parantamistoimenpide	Määrä (kpl, m)	Materiaalikus-tannus (€)	Työkustannus (€)	Kokonais-kustannus (€)
Nuotiokehien uusiminen	11 kpl	2 500	4 000	6 500
Kuivakäymälöiden rakentaminen	3 kpl	7 500	4 900	12 400
Käymälöiden tyhjennysvälin pidentämisen keinot (metalliset levittimet käymäläjätteen tasaamiseksi)	50 kpl	40		2 000
Uusien jäteastioiden asennus	5 kpl	1 500		1 500
Uudet taukopaikat Iso-Mietti ja Hietasalon kota	2 kpl	39 500	32 560 (sis. kuljetukset)	72 560
Hietasalon ja Iivarinsalon polkujen parantaminen	4 000 m	1 000 €/km		4 000
Rantautumisrakenteet (laiturit, poijut, melontalaituri)	3 kpl, (laiturit) 11 kpl (poijut) 1 kpl (melontalaituri) kuljetukset	- 2 860 1 500 6 000 10 360	6 600	16 960
Esteettömyyskohteet	2 kpl	9 000	5 200	14 200
Sääksen tekopesä	1 kpl	750		750
käytöstä poisjääneiden tulipaikkojen purkaminen ja ennallistaminen	3 kpl		2 300 (sis. jätekuljetukset)	2 300
Saariston opastuskokonaisuus (infotaulut)	50 kpl	250 €/kpl		12 500
YHTEENSÄ				143 870 €

Kuopion kansallisen kaupunkipuiston saaristo on ainutlaatuista saariluontoa keskellä kaupunkia. Saaristo tarjoaa runsaasti virkistyskäytönmahdollisuuksia retkeilijöille ja alue on myös vesilintujen suosimaa pesintäaluetta. Saaristossa on retkeilijöiden virkistyskäyttöön tarkoitettuja autiotupia, kalamajoja ja laavuja nuotiopaikkoineen, mutta niiden kunto on paikoin päässyt rapistumaan.

Muutamassa suuremmassa saareissa kuten Hieta- ja Iivarinsalossa sekä Koistin saarissa virkistyskäyttö on niin runsasta, että taukopaikkarakenteet ovat osittain tulleet tiensä päähän kovan kulutuksen vuoksi. Kokonaisuudessaan Etelä-Kallaveden saariston virkistyskäyttöpalvelut tarvitsevat kasvojen kohotuksen, jolla pyritään ennen kaikkea siihen, että retkeilijät saadaan käyttämään ensisijaisesti olemassa ja kunnossa olevia virkistyspalveluita. Korjaustoimenpiteillä on saaristoluontoa suojaava vaikutus, kun palvelut keskitetään niille tarkoitetuille taukopaikolle selkeästi opastaen.

Koronaepidemia on saanut suomalaiset joukolla luontoon liikkumaan. Luonnossa liikkuminen edistää terveyttä monin keinoin ja ihmisten hyvinvointi on Kuopion kaupungin strategian yksi kehittämiskärki.

Luonnon virkistyskäytön kasvun piikki on kuitenkin tuonut haasteita kaupungin tarjoamien virkistyspalveluiden ylläpitoon. Kuopion kaupungissa ulkoilu- ja virkistyspalveluiden ylläpidon resurssit ovat mm. eläköitymisten ja tiukan talouden vuoksi vähentyneet entisestä ja taukopaikoille on kertynyt paljon korjausvelkaa. Ympäristöministeriön kaupunkipuiston kehittämis- ja kunnostusavustus on hyvin ajankohdainen ja se olisi varsin tervetullut käden ojennus kyseisen korjausvelan vähentämiseksi.

LIITTEET:

1. Kuopion kansallisen kaupunkipuiston Etelä-Kallaveden saariston virkistyspalveluiden perusselvitys ja kehittämissuunnitelma (*Halme, Mikael 2020*)
2. Kartta Etelä-Kallaveden saariston virkistyspalveluiden parantamistoimenpiteistä
3. Hankkeen kustannuserittely